

Veileder for bedømmelseskomité til ansettelse i stipendiatstilling

Vedtatt av fakultetsstyret 24.09.2024, og oppdatert etter vedtak i FU 06.05.2025/sak 22/25 i FU om rutiner for godkjenning av utenlandsk utdanning.

1. Bakgrunn og grunnlagsdokumenter

Følgende dokumenter er grunnlag for den sakkyndige komiteens arbeid:

- Lov 8. mars 2024 nr. 9 om universitet og høyskoler med tilhørende forskrift (28. juni 2024 nr. 1392) kap. 3.
- «Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger» (vedtatt av universitetsstyret 28. mai 2014 med senere endringer og inntatt i regelsamlingen).
- Utlysningstekst med stillingsomtale.

Komiteens leder er ansvarlig for at komiteens innstilling er i samsvar med retningslinjene.

- Komiteen skal først avgjøre hvilke av søkerne som anses som kvalifiserte for stillingen.
- Dersom det er flere kvalifiserte søkere, skal komiteen deretter foreta en rangering av disse.

Rangering av søkerne skal bygge på en helhetlig vurdering. Generelt skal det ved ansettelser legges vekt på utdanning, erfaring og personlig egnethet for stillingen. Søkerne skal særlig bedømmes etter sin evne til å gjennomføre en doktorgrad innenfor de rammene som stillingen setter. I så måte skal det vurderes om søkeren viser potensial for å produsere et vitenskapelig arbeid på et høyt faglig nivå innenfor en tidsramme på tre år.

2. Vurdering av om søkeren er kvalifisert for stillingen

Den sakkyndige komiteen skal i innstillingen gi en begrunnet vurdering av om de ulike søkerne anses som kvalifisert til stillingen. Komiteen skal her vurdere om søkeren tilfredsstiller de faglige vilkårene for opptak på ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultet, og om søkeren møter eventuelle faglige tilleggskrav som er presisert i utlysningsteksten for den aktuelle stillingen.

Kravene som spesifiseres under skal forstås som selvstendige vilkår. Komiteen skal også gjøre en samlet vurdering av hvorvidt søkeren er faglig kvalifisert for ansettelse.

a) Krav til grunnutdanning

Ifølge [programbeskrivelsen](#) for ph.d.-programmet kreves femårig mastergrad eller tilsvarende utdanning. Cand.jur. og hovedfag etter tidligere studieordning regnes som tilsvarende utdanning, og komiteen kan etter særskilt vurdering også godkjenne annen utdanning.

Ved vurdering av grunnutdanning må komiteen være bevisst de formuleringene som er brukt i utlysningsteksten. Kreves «mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende juridisk utdanning» må søkeren ha en utdanning som kvalifiserer for å jobbe som jurist. Kreves «mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende utdanning» betyr dette at også andre utdanninger av

tilsvarende nivå kan kvalifisere, dersom denne kan danne grunnlag for å skrive en doktoravhandling i rettsvitenskap. I de tilfeller der søker ikke har utdanning innenfor rettsvitenskap, må komiteen foreta en konkret vurdering av søkerens kvalifikasjoner og ta stilling til om disse gir grunnlag for å gjennomføre ph.d.-programmet og det foreslåtte doktorgradsprosjektet.

Fakultetet legger til grunn at verken søkere fra EU-, EØS- eller andre land skal diskrimineres på bakgrunn av nasjonalitet. For utenlandske søkere må komiteen foreta en vurdering av om utdanningen er likeverdig med kravet som er stilt i utlysningsteksten.

Søkere som har sin utdanning fra utenfor Skandinavia som komiteen anser som aktuelle for stillingen vil måtte få sin utdanning godkjent etter [retningslinjene til HK-dir.](#) før innstillingen ferdigstilles. Komiteen kan be administrasjonen innhente vurdering av utdanningen til aktuelle kandidater fra HK-dir. Søkere bes om å sende inn sertifisert oversettelse av utdanningsdokumentasjon som ikke er på et nordisk språk eller på engelsk. Søkere bes også normalt om å sende inn et «Diploma Supplement», som er et følgebrev til vitnemål fra høyere utdanning, som gir en standardisert beskrivelse av oppbygging, nivå, struktur, innhold og status av utdanningen til søkeren. Mangler disse dokumentene – sertifiserte oversettelser og «Diploma supplement» / tilsvarende dokumentasjon – kan ikke utdanning vurderes, og søknaden kan anses som ikke kvalifisert.

b) Krav til faglig nivå

Ifølge programbeskrivelsen for ph.d.-programmet i rettsvitenskap må søkerne dokumentere et høyt faglig nivå. Kravet kan anses som oppfylt på to måter:

1) Søkeren har et vektet snitt på karakteren B eller bedre.

I beregningen av karaktersnitt vektet de ulike karakteren etter studiepoeng. Et noe lavere karaktersnitt kan bli akseptert dersom karakterene viser progresjon mot slutten av studiet og/eller som er relevante for søkerens doktorgradsprosjekt. For utenlandske søkere vil «Diploma supplement» eller tilsvarende dokument gi en veiledning over karaktersystemet ved den/de aktuelle institusjonene, og hvor stor prosentandel som i gjennomsnitt får de ulike karakterene over en lenger tidsperiode.

2) Søkeren har gjennom rettsvitenskapelige arbeider og/eller annen erfaring dokumentert et faglig nivå som tilsvarer et vektet snitt på karakteren B eller bedre.

For søkere som ikke møter kravet om karakternivå kan komiteen vurdere om rettsvitenskapelige arbeider, erfaring og/eller andre forhold kan veie opp for karakternivå. Komiteen skal legge til grunn at jo svakere karakternivået er, desto mer kreves av annen dokumentasjon på at kandidaten kan prestere på høyt faglig nivå.

Publiserte eller upubliserte vitenskapelige arbeider kan vektlegges i en samlet vurdering. Komiteen skal foreta en kvalitetsvurdering etter den praksis som er etablert blant fagfeller av hvorvidt arbeidene viser evne til selvstendig arbeid og bidrar til å utvikle ny faglig kunnskap. At arbeidet ikke er publisert, er uten betydning, men komiteen må da foreta en vurdering av om arbeidet er tilstrekkelig ferdig til at det kan dokumentere et høyt faglig nivå. Ved

flerforfatterskap skal søkerens bidrag identifiseres eksempelvis gjennom medforfattererklæring.

Tilleggsutdanning kan vektlegges i en samlet vurdering, særlig dersom utdanningen er relevant for det aktuelle prosjektet. Eksamener uten tilknytning til juridiske fag skal normalt tillegges begrenset vekt.

Arbeidserfaring skal i utgangspunktet ikke regnes som dokumentasjon på høyt faglig nivå. Dokumentert erfaring med oppgaver og/eller tematikker som er relevant for prosjektet eller indikerer evne til å gjennomføre et avhandlingsprosjekt, for eksempel i utrednings- eller rapportsammenheng, kan likevel vektlegges.

Masteravhandlinger og andre studentarbeider er i utgangspunktet en del av en eksamensprestasjonen og skal ikke vurderes som vitenskapelig arbeid (med mindre arbeidene har resultert i publikasjoner i anerkjente kanal)er. En vurdering av faglig nivå i masteroppgaven og eventuelle andre studentarbeider inngår i helhetsvurderingen av om søkeren holder et tilstrekkelig høyt faglig nivå.

c) Krav til prosjektbeskrivelse

Søker skal normalt legge ved en prosjektbeskrivelse som følger de krav til format og innhold som er angitt i Veiledning for søkere til stipendiatstilling. Dersom utlysningsteksten ber om et annet format og/eller innhold er det kravene i utlysningsteksten som gjelder. Komiteen skal i sin vurdering vektlegge om:

- Det overordnede temaet og hypoteser/problemstillinger er tydelig forklart, og om det er identifisert en tematikk som er tilstrekkelig spesifikk og avgrenset til å kunne behandles i et ph.d.-prosjekt.
- Begrunnelse og berettigelse av prosjektet er forklart, og om prosjektbeskrivelsen viser at prosjektet vil bidra til ny kunnskap på fagområdet.
- Prosjektet forholder seg til eksisterende forskning på feltet, og om prosjektbeskrivelsen viser gode kunnskaper om det aktuelle forskningsområdet.
- Beskrivelse av teori og metode er troverdige og anvendelige for prosjektets problemstilling eller at det eventuelt fremstår som realistisk å utvikle passende metoder og teorier underveis i forskningsprosjektet.
- Risiko i og/eller forskningsetiske sider ved prosjektet er vurdert, og om prosjektbeskrivelsen på tilstrekkelig vis forklarer hvordan slike utfordringer er tenkt håndtert.
- Det er utarbeidet en fremdriftsplan for de ulike deler av forskningsarbeidet som sannsynliggjør at prosjektet kan fullføres innen normert tidsramme og den gitte finansieringsrammen.

Er prosjektbeskrivelsen fraværende eller har åpenbare mangler, skal søkeren bedømmes som ikke-kvalifisert. Det samme gjelder der prosjektbeskrivelsen ikke tilfredsstiller eventuelle

tematiske eller metodiske tilleggskrav som er angitt i utlysningsteksten, selv om prosjektet som sådan har kvaliteter som kunne gitt grunnlag for opptak. Dersom komiteen finner at en kandidat fyller alle øvrige krav til ansettelse som stipendiat, men prosjektskissen vil kreve betydelig videreutvikling/omarbeiding for å gi grunnlag for opptak til ph.d.-programmet skal dette bemerkes i bedømmelsen.

d) Krav til språkkunnskaper

I tråd med programbeskrivelsen for ph.d.-programmet forventes det gode engelskkunnskaper for søkere uten kunnskaper i norsk eller et annet skandinavisk språk. Dersom språkkunnskaper ikke er dokumentert, kan søkeren bedømmes som ikke-kvalifisert. Dersom komiteen er i tvil om søkeren oppfyller kravet, skal dette bemerkes i bedømmelsen.

e) Øvrige krav

Stillingsutlysningen kan presisere krav til kvalifikasjoner som går utover kravene til opptak på ph.d.-programmet. Ofte vil disse kravene være knyttet til erfaring med et angitt rettsområde. Komiteen skal avklare om søkerne imøtekommer disse kravene.

3. Vurdering og rangering av kvalifiserte søkere

I rangeringen mellom flere søkere, skal komiteen legge vekt på:

- Søkernes faglige nivå
- Kvaliteten på prosjektskissen
- Øvrige kvalifikasjoner

En ph.d.-grad er en svenneprøve til academia og nyutdannede uten andre faglige kvalifikasjoner skal ha mulighet til å bli stipendiater. Komiteen skal derfor ta hensyn til hvor lang tid det har gått siden søkeren fullførte sin utdanning i sin helhetsvurdering av søkerens faglige nivå. Søkerens faglige nivå og kvaliteten på prosjektskissen skal normalt veie tyngre enn øvrige kvalifikasjoner.

Faglig nivå

Komiteen skal i vurderingen legge vekt på søkernes karakternivå, kvaliteten på vitenskapelige arbeider eller annet tekstarbeid og eventuelle andre relevante momenter. Komiteen skal også vurdere relevansen av dokumentert utdanning, erfaring og arbeid opp mot doktorgradsprosjektet og den utlyste stillingen. Komiteen har anledning til å særlig vurdere omfang, relevans og kvalitet på søkernes masteroppgave.

Kvaliteten på prosjektskissen

Ved vurderingen av prosjektbeskrivelsen, skal det legges vekt på hvilket kunnskaps- og analysenivå søkeren utviser, bevissthet om både potensiale i og risiko ved prosjektet, og hvilket faglig nivå beskrivelsen generelt reflekterer.

Øvrige kvalifikasjoner og egenskaper

Utlysningsteksten kan angi nærmere ønskede kvalifikasjoner for stillingen som komiteen skal ta hensyn til. Generelt kan følgende momenter vektlegges:

- Gjennomført forskerlinje
- Pedagogiske kvalifikasjoner (f.eks. arbeid som arbeidsgruppeleder eller vitenskapelig assistent med undervisningsoppdrag)
- Formidlingsarbeid (f.eks. skriving av kronikker)
- Faglige kvalifikasjoner av annen art (f.eks. erfaring som vitenskapelig assistent eller annen yrkeserfaring som jurist).
- Administrative kvalifikasjoner og annen virksomhet
- Frivillige verv

4. Bedømmelsens form

Komiteens innstilling skal utformes slik at følgende punkter blir dekket:

- Redegjørelse for komiteens formelle grunnlag for vurderingene; forskrifter, gjeldende regler fra Regelsamlingen til UiB, utlysningstekst med stillingsomtale, veiledninger osv. som er grunnlaget for komiteens arbeid.
- Redegjørelse for søkermassen til stillingen. Hver søker listes opp med navn og personalia, og komiteen skal vurderer om søkeren tilfredsstillende utlysningens formelle krav og om nødvendig dokumentasjon er vedlagt søknaden. Der kravene ikke innfris gis en kort redegjørelse for hvilke mangler søker/søknaden har.
- Gjennomføring av en bedømmelse av søkere som tilfredsstillende formelle krav. Hver søker gis en kort omtale med hensyn til utdanning, eventuell yrkeserfaring og andre kvalifiserende meritter. Prosjektbeskrivelsen skal omtales særskilt og komiteen skal vurdere prosjektets potensial for en rettsvitenskapelig doktorgrad. Komiteen skal også vurdere eventuelle innsendte vitenskapelige arbeider. Vurderingen av hver av søkerne avsluttes med konklusjon om hvorvidt søkeren er kvalifisert for stillingen.
- Komiteen gir avslutningsvis en samlet, sammenlignende vurdering av de best kvalifiserte søkerne som grunnlag for å konkludere med rangering av minst 3 kandidater dersom så mange er funnet kvalifisert.

Komiteen skal gi en veiledende vurdering og rangere søkerne i tråd med de ovenfor angitte kriteriene. Er det bare utlyst én stilling, skal de tre best kvalifiserte søkerne rangeres. Ved flere stillinger skal det rangeres tre flere søkere enn det er stillinger for. Komiteen skal beskrive den faglige avstanden mellom de kvalifiserte.

Dersom søkere av begge kjønn har tilnærmet likeverdig kompetanse, må dette fremgå klart av vurderingen. Komiteen skal ikke uttale seg om spørsmål om likestilling, fortrinnsrett, personlig egnethet eller andre forhold som ikke gjelder søkerens samlede dokumenterte faglige kvalifikasjoner, jf. UiBs Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger pkt. 6.2.3. Komiteen skal heller ikke ta stilling til om søkerne skal tilbys fire års stilling mot undervisningsplikt.